

Q and A versie 10 april 2020

1	Mogen begeleidings- en behandelcontacten met een justitiabele via digitale communicatiemiddelen worden geregistreerd als geleverde zorg?	<p>Voor extramurale parameters geldt dat er altijd sprake moet zijn van direct contact met de justitiabele om zorg in rekening te mogen brengen.</p> <p>Begeleidingscontact met de justitiabele via digitale communicatiemiddelen wordt ook gezien als direct contact.</p> <p>Voor ambulante behandeling mag zowel directe als indirecte tijd worden geregistreerd. Behandeling via beeldbellen is toegestaan. Voor verdere uitleg over dit onderwerp wordt u verwezen naar de NZa: https://www.nza.nl/actueel/nieuws/2020/03/17/nza-brengt-extra-verruiming-aan-voor-zorg-op-afstand.</p> <p>Zie ook de link https://www.nza.nl/actueel/algemene-en-zorgspecifieke-vragen-coronavirus.</p>
2	Krijgen forensische zorgaanbieders nieuwe plaatsingen tijdens de COVID-19 maatregelen?	Er wordt gewoon uitvoering gegeven aan opgelegde maatregelen en vonnissen. Dit betekent dan ook dat het reguliere plaatsingsproces doorgang vindt en aanbieders plaatsingen zullen krijgen.
3	Hoe dient om te worden gegaan met overtredingen van voorwaarden en is terugplaatsing naar de PI of kliniek mogelijk?	Overtredingen van de voorwaarden bij justitiabelen met een voorwaardelijke titel dienen als altijd besproken te worden met de toezichthouder. De normale regels t.a.v. terugplaatsing zijn van kracht. In het kader van COVID-19 kan het echter voorkomen dat terugplaatsingen moeizamer verlopen of niet mogelijk zijn. Indien dit het geval is neem dan contact op met het Forensisch Plaatsingsloket.
4	Het is in deze periode soms niet mogelijk de justitiabele naar de geïndiceerde dagbesteding te laten gaan. Hoe dient hiermee om te worden gegaan?	Afwijkingen in de te leveren zorg dienen besproken te worden met de toezichthouder, indien hier vragen over zijn kan contact op worden genomen met het Forensisch Plaatsingsloket. De reguliere registratieregels van de NZa gelden.
5	Wat gebeurt er wanneer een justitiabele met een voorwaardelijk titel met verlof is vanuit zijn verblijfszorg-setting en in isolatie geplaatst moet worden vanwege COVID-19 ziekteverschijnselen?	Indien dergelijke gevallen zich voordoen dient u contact op te nemen met de toezichthouder, indien er uit dat contact vragen zijn dan kan contact op worden genomen met het Forensisch Plaatsingsloket.
6	Stelt ForZo/JJI specifieke eisen aan OFZ-aanbieders in de omgang met justitiabelen i.h.k.v. de COVID-19 maatregelen?	ForZo/JJI verwijst OFZ-zorgaanbieders naar de richtlijnen van het RIVM en de lokale GGD v.w.b. het beleid t.a.v. COVID-19.
7	Wordt er gewerkt aan steunmaatregelen voor (forensische) zorgaanbieders?	<p>In afstemming met VWS wordt er voor het gehele GGZ zorgveld, inclusief FZ, gekeken naar de benodigde financiële steunmaatregelen.</p> <p>Er zal worden toegewerkt naar een duidelijke regeling op dit vlak.</p>

8	Dient de ambulante begeleiding en dagbesteding aan justitiabelen stil te worden gelegd?	Nee. Zorgaanbieders wordt gevraagd de zorgverlening zoveel als mogelijk te continueren. Daar waar dit niet mogelijk is, dient contact op te worden genomen met de toezichthouder. Het nadrukkelijke advies is in deze periode bij de zorgverlening altijd goed af te wegen waar een face-to-face contact noodzakelijk is en waar begeleiding op afstand (via digitale communicatiemiddelen) mogelijk is. Bij begeleidingsvormen waarbij sprake is van face-to-face contact worden aanbieders nadrukkelijk geadviseerd de RIVM-richtlijnen in acht te nemen (geen handen schudden, 1,5 meter afstand bewaren).
9	Een gedetineerde die op basis van een artikelplaatsing bij een FZ-aanbieder verblijft heeft medische klachten die kunnen duiden op een besmetting met COVID-19 / isolatie noodzakelijk maakt. Is dat een grond om de gedetineerde terug te plaatsen naar de Penitentiaire Inrichting (PI)?	De aanwezigheid van ziekteverschijnselen die mogelijk duiden op een besmetting met COVID-19 is geen reden om de gedetineerde terug te plaatsen naar de PI. In alle gevallen blijft de Vestigingsdirecteur van de zendende PI echter wel verantwoordelijk voor de gedetineerde. Wanneer een dergelijke situatie zich voordoet, dient de FZ-aanbieder dus in overleg te treden met de PI, zeker wanneer een gedetineerde bijvoorbeeld op een alternatieve locatie in isolatie moet.
10	Aangezien het onduidelijk is of er door de huidige maatregelen vertraging opgelopen gaat worden bij rechtbanken ten aanzien voor het voor laten komen van bijvoorbeeld schorsingsverzoeken, is het de vraag welke mogelijkheden er zijn rondom het langer afwezig zijn van justitiabelen uit verblijfszorg door detentie. Het is mogelijk dat voor een aantal de periode van 49 dagen afwezigheid - de periode die een zorgaanbieder maximaal als afwezigheidsdagen in rekening mag brengen - overschreden gaat worden. Is het mogelijk voor deze justitiabelen een verlenging van de onderbrekingsperiode verblijfszorg aan te vragen zodat de plek van deze justitiabelen voor hen beschikbaar kan worden gehouden?	FZ-aanbieders wordt verzocht in voorkomende gevallen een onderbouwd schriftelijk verzoek tot het verlengen van de 49 afwezigheidsdagen in te dienen bij ForZo/JJI via inkoopforensischezorg@dji.minjus.nl . ForZo/JJI zal de betreffende casus bespreken met het Forensisch Plaatsingsloket en besluiten of de zorgaanbieder al dan niet toestemming krijgt tot het verlengen van de maximale periode van afwezigheid met andermaal maximaal 49 dagen.
11	Welke maatregelen worden er getroffen bij het plaatsen van justitiabelen in de Forensische Zorg? Worden alle justitiabelen medisch gescreend alvorens zij geplaatst worden?	Er is geen DJI-breed beleid over het medisch screenen van justitiabelen bij plaatsingen in de Forensische Zorg. Uiteraard vindt medische screening plaats door de zendende instelling/inrichting wanneer bekend is dat er sprake is van medische klachten die kunnen duiden

		op een besmetting met COVID-19.
12	Is het - in het kader van het beperken van het aantal bewegingen in en uit de kliniek en de in-en doorstroom in de keten - noodzakelijk een opnamestop te hanteren?	Wij willen u erop wijzen dat het nadrukkelijk niet de bedoeling is dat zorgaanbieders een opnamestop instellen. Zolang er vonnissen en maatregelen worden opgelegd worden deze uitgevoerd en dus plaatsingen verricht. Zorgaanbieders worden gewezen op de opnameplicht die onverminderd van kracht is. Een uitzondering is er voor forensische zorginstellingen die door (bijvoorbeeld) hoge ziekte-uitval niet in staat zijn kwalitatief verantwoorde zorg te blijven leveren bij nieuwe opnames. Indien overwogen wordt een opnamestop af te kondigen worden zorgaanbieders gevraagd dit kenbaar te maken aan ForZo/JJI via inkoopforensischezorg@dji.minjus.nl .
13	Kan ambulante behandeling (waaronder ook verdiepingsdiagnostiek en risicotaxatie) door een FZ-aanbieder in een Penitentiaire Inrichting (PI) doorgang vinden?	Er is geen algemene maatregel die toegang van forensische zorginstellingen tot de PI's uitsluit. Om bewegingen in en uit de PI te beperken zullen echter ook de bezoeken van forensische zorginstellingen aan gedetineerden in de PI beperkt worden tot de strikt noodzakelijke. Treed in voorkomende gevallen in overleg met de betrokken PI over de noodzaak van de te leveren zorg en consequenties (voor continuïteit van zorg en eventueel rechtsgang). De PI is verantwoordelijk voor de gedetineerde en stemt af met eventueel andere betrokken ketenpartners wanneer nodig. Overweeg i.o.m. de PI of behandeling via digitale communicatiemiddelen als second best optie kan worden ingezet.
14	Een justitiabele die bij een FZ-aanbieder geplaatst is heeft zorg nodig in het kader van verschijnselen die kunnen duiden op een besmetting met COVID-19, maar de strafrechtelijke titel is afgelopen.	Zorgaanbieders houden een zorgplicht voor de bij hen geplaatste zorgvragers, ook wanneer de strafrechtelijke titel afloopt. Aansluiting moet worden gezocht bij de bekostiger van de vervolgzorg na de titel (ZVW, WLZ, WMO).
15	Door ziekte-uitval is een OFZ-inrichting niet langer in staat kwalitatief-verantwoorde zorg te leveren. Mogen justitiabelen (waaronder gedetineerden met een artikel-plaatsing) worden uitgeplaatst?	Indien een dergelijke situatie zich voordoet wordt u verzocht contact op te nemen met ForZo/JJI via inkoopforensischezorg@dji.minjus.nl . Er zal, samen met het Forensisch Plaatsingsloket, naar uw situatie worden gekeken.
16	Een justitiabele is in verblijfszorg geplaatst bij een zorgaanbieder en heeft COVID-19 verschijnselen. Hoe dient men hiermee om te gaan?	De zorgaanbieder dient (met de justitiabele) contact op te nemen met de huisarts (dan wel GGD) en er wordt bepaald wat het beleid is. Daarna neemt de zorgaanbieder contact op met de toezichthouder over de afspraken die zijn gemaakt.

17	Wanneer er bij een justitiabele die in verblijfszorg geplaatst is en ziekteverschijnselen heeft die duiden op een besmetting met COVID-19 ernstige psychiatrische problematiek ontstaat die plaatsing in een klinische voorziening noodzakelijk maakt. Is dat mogelijk?	De zorgaanbieder dient contact op te nemen met de toezichthouder, IFZ of FPL (afhankelijk van de zorgsetting). Als blijkt dat vanuit het vonnis niet de mogelijkheid bestaat om op te schalen naar klinische zorg, dan wordt de route: zorgaanbieder, toezichthouder en OM onderzoeken de mogelijkheid van een klinische plaatsing. Hierbij kan voor ondersteuning contact worden opgenomen met het Forensisch plaatsingsloket (zie handboek FZ via www.forensischezorg.nl)
18	Mogen justitiabelen met COVID-19 ziekteverschijnselen worden overgeplaatst naar een andere inrichting of zorginstelling?	<p>Indien blijkt dat betreffende justitiabele COVID-19 ziekteverschijnselen heeft, dan is het protocol van de GGD leidend in hoe te handelen. De inrichting of zorginstelling kan de GGD verzoeken een officiële test bij justitiabelen afnemen, de GGD bepaalt of dit gebeurt.</p> <p>Indien de GGD adviseert de justitiabele in isolatie te plaatsen, zijn niet-noodzakelijke overplaatsingen vanaf dat moment niet aan de orde.</p> <p>Noodzakelijke overplaatsingen moeten (in overleg met het Forensisch Plaatsingsloket) wel doorgang vinden. Dit zijn bijvoorbeeld een veranderde zorgvraag of het niet naleven van de voorwaarden, waardoor heropname in klinische zorg vanuit verblijfszorg noodzakelijk is. In die gevallen kan contact worden gezocht met het Forensisch Plaatsingsloket, die in voorkomende gevallen (samen met de GGD-arts) kunnen zoeken naar een oplossing.</p> <p>DV&O vervoert geen justitiabelen met COVID-19 klachten (conform RIVM-richtlijn). In dergelijke gevallen moet dus een alternatieve vervoerswijze worden gevonden in overleg met het FPL.</p>
19	Mogen justitiabelen met een einddatum detentie, waarbij forensische vervolgzorg noodzakelijk is, worden uitgeplaatst indien zij COVID-19 ziekteverschijnselen vertonen?	Ja, de ontvangen inrichting of zorginstelling wordt op de hoogte gesteld en het protocol van de GGD is leidend in hoe te handelen. Als plaatsing in de inrichting of zorginstelling om enige reden niet kan, wordt er contact opgenomen met het Forensisch Plaatsingsloket. Gezamenlijk wordt dan bekeken wat wel mogelijk is.
20	Worden verzoeken tot plaatsing in het kader van een time-out bij tbs met voorwaarden of voorwaardelijke beëindiging nog in behandeling genomen?	Er kan contact worden opgenomen met het Forensisch Plaatsingsloket over de mogelijkheden van uitvoerbaarheid per specifieke casus.

21	Kunnen cliënten met verblijfszorg als bijzondere voorwaarde (tijdelijk) worden overgeplaatst om het verspreidingsrisico in voorzieningen te verminderen?	Er kan contact worden opgenomen met het Forensisch Plaatsingsloket om de mogelijkheden van een (tijdelijke) overplaatsing op casusniveau te bespreken.
22	De informatiebijeenkomst voor nieuwe zorgaanbieders op 17 maart heeft geen doorgang kunnen vinden. Wordt er een alternatief geboden?	Zoals reeds gecommuniceerd naar de betrokken instellingen is ForZo/JJI momenteel bezig met het onderzoeken van een alternatieve wijze om deze zorgaanbieders te informeren en vragen te laten stellen. Hierover zal zo snel mogelijk worden gecommuniceerd naar de betrokken zorgaanbieders.
23	Is het verantwoord om de dagbesteding van justitiabelen per tweetal te laten plaatsvinden?	ForZo/JJI verwijst OFZ-zorgaanbieders naar de richtlijnen van het RIVM en de lokale GGD v.w.b. het beleid t.a.v. COVID-19.
24	Is het toegestaan om het aantal uren ambulante begeleiding op te hogen omdat dagbesteding niet of niet volledig doorgang kan vinden?	ForZo/JJI verwijst OFZ-zorgaanbieders naar de richtlijnen van het RIVM en de lokale GGD v.w.b. het beleid t.a.v. COVID-19. Afwijkingen in de te leveren zorg dienen besproken te worden met de toezichthouder, indien hier vragen over zijn kan contact op worden genomen met het Forensisch Plaatsingsloket. De reguliere registratieregels van de NZa gelden.
25	Wat is de richtlijn over beveiliging en vervoer naar ziekenhuis als een patiënt daar moet worden opgenomen (vanwege COVID-19)?	Over dit onderwerp wordt u via de brief via DV&O geïnformeerd. De instellingen die het betreft hebben de brief reeds toegestuurd gekregen.
26	Wanneer een justitiabele met een ISD-maatregel, artikel 43.3) in een klinische behandelvoorziening besmet raakt met het coronavirus, wat zijn dan de (beveiligings)eisen wanneer deze persoon in het algemeen ziekenhuis wordt opgenomen? Moet er 24/7 beveiliging bij deze persoon zijn? Door wie wordt deze beveiliging dan geregeld (DJI/DV&O of wij zelf)? Of wordt deze persoon dan opgenomen in het penitentiaire ziekenhuis?	De Vestigingsdirecteur (VD) van de penitentiaire inrichting is verantwoordelijk voor de tenuitvoerlegging van de ISD-maatregel en de uitplaatsing op grond van artikel 43.3. Besluiten over de vereiste beveiliging is afhankelijk van de toegekende fase(n) vanuit de verlofcommissie en zullen altijd moeten worden afgestemd met de penitentiaire inrichting van herkomst. De penitentiaire inrichting is verantwoordelijk voor (de mate van) beveiliging bij een ziekenhuisopname of plaatsing naar het Justitieel Complex Somatische zorg in Scheveningen. Hierover vindt overleg plaats met het Psycho Medisch Overleg (PMO) van de Penitentiaire Inrichting (PI).
27	Op ons zorglandschap is een quarantaine-afdeling ingericht voor cliënten vanuit alle afdelingen die besmet raken met het Coronavirus. Dit gebouw heeft geen beveiligingsniveau. Is het toegestaan om wanneer dit nodig is, cliënten met een ISD-maatregel	In het geval van een ISD-maatregel moet hiervoor afstemming worden gezocht met de coordinator van de PI. In afstemming met het PMO en de directie (Verlofcommissie) zal op basis van het toestandbeeld, de overwegingen van risico's en veiligheid hierover een besluit worden genomen (al dan niet tijdelijk afschalen of verplaatsen).

	op deze afdeling in quarantaine te zetten (uiteraard zonder enige vorm van vrijheden)?	
28	Komende dagen gaat duidelijk worden of en hoe de maatregelen die tot 6 april van kracht zijn worden doorgezet. Wordt de lijn om justitiabelen niet met verlof te laten gaan, gecontinueerd?	Op dit moment zijn er geen veranderingen in de maatregelen op het gebied van verlof. Indien er wijzigingen plaatsvinden, dan wordt u hierover geïnformeerd.
29	Persoonlijke beschermingsmiddelen blijft een doorlopend aandachtspunt, er is steeds te weinig van. Is bekend hoe dit wordt verdeeld over ziekenhuizen en zorgaanbieders?	DJI levert persoonlijke beschermingsmiddelen voor de justitiële inrichtingen (FPC, JJI, FPK met Tbs-dwang). Alle justitiële inrichtingen hebben een startpakket ontvangen. Bij uitputting van dit pakket kan je een aanvulling aanvragen bij infectieziekten@dji.minjus.nl . Voor de OFZ-instellingen geldt dat zij over persoonlijke beschermingsmiddelen kunnen beschikken via de structuur van het ROAZ.
30	Zijn er Coronatesten beschikbaar voor het personeel van DJI?	Afgelopen maandag is aangekondigd dat het testbeleid van personeel met Corona-gerelateerde klachten in vitale en cruciale sectoren wordt uitgebreid. Dit geldt nog niet voor de zorgverleners en overige medewerkers van de justitiële inrichtingen. Op dit moment is VWS een nadere invulling aan het geven aan de specifieke sectoren die hiervoor in aanmerking komen. Op dit moment betreft het alleen zorgverleners in ziekenhuizen en een aantal zorgdomeinen buiten het ziekenhuis die voor het testen in aanmerkingen komen, indien testen beschikbaar. JenV overlegt met VWS om ook medewerkers van de justitiële inrichtingen die met justitiabelen werken toe te voegen aan de sectoren die in aanmerking komen voor testen. Daarna volgt een procedure over hoe we dit binnen DJI vorm gaan geven.
31	Forensische zorgaanbieders zien een daling in de omzet voor ambulante begeleiding. Medewerkers kunnen nu niet bij justitiabelen thuis kunnen komen. Zij proberen zoveel mogelijk de begeleiding per telefoon/beeld door te laten gaan, maar de begeleidingscontacten zijn korter. Tegelijkertijd is de inzet t.b.v. indirecte begeleiding - zoals overleg met reclasseringsmedewerkers – in deze periode hoger dan normaal.	Registratie van zorg dient plaats te vinden via de bestaande NZa-regels. Wel heeft DJI uiteraard oog voor de impact van de huidige situatie op de omzet van zorgaanbieders. Daarom is DJI – zoals eerder gecommuniceerd - momenteel in gesprek met o.a. VWS en de NZa over de exacte uitwerking van de financiële steunmaatregelen zoals aangekondigd door de Minister voor Rechtsbescherming. Zodra duidelijk is op welke wijze DJI uitvoering kan geven aan deze maatregelen zal dit zo snel mogelijk worden gecommuniceerd.

	Deze indirecte begeleiding is echter niet declarabel volgens de definitie van de NZa. Is het toegestaan om tijdelijk ook indirecte zorg i.h.k.v. ambulante begeleiding te declareren?	
32	Kunnen eventuele vrijheden vanuit en bezoek in hoog beveiligde klinische voorzieningen (FPK/FVK/FPA/FVA/SGLVG+) doorgang vinden?	Door DJI is met (vertegenwoordigers van) deze instellingen overlegd over verlof en bezoek ten aanzien van de gehele patientenpopulatie (derhalve ook de niet-justitiabelen). Om het risico op besmetting zo klein mogelijk te maken zal er geen verlof en bezoek meer plaatsvinden. Uiteraard kan de eindverantwoordelijke functionaris bij uitzondering hiervan afwijken.
33	Door de huidige omstandigheden zijn zorgaanbieders niet altijd in staat de (volledige) gewenste behandeling te bieden aan justitiabelen. Daarnaast wordt in sommige gevallen de resocialisatie geschaad doordat verlof, bezoek en arbeidstoeleiding geen doorgang kunnen vinden. Dit kan tot gevolg hebben dat justitiabelen - met een eindige strafrechtelijke titel – niet in de gewenste mate zijn voorbereid op een terugkeer naar de samenleving. Neemt DJI dit mee in haar afwegingen?	Momenteel wordt landelijk alles in het werk gesteld om het aantal besmettingen met Covid-19 te beperken. Dat dit consequenties heeft voor veel processen, en dus ook die in de forensische zorg, is onvermijdbaar. DJI heeft hier oog voor en neemt dit mee in de afwegingen die door ons gemaakt dienen te worden in deze crisis. Uiteraard is daarbij nadrukkelijke aandacht voor resocialisatie en terugdringen van het recidiverisico; dit zijn immers de kerndoelen van de forensische zorg.